

itd. nisu vlastita. Nije li jednostavniji raspored i njihov smještaj: Svečano pjevana predslavlja, jednostavno pjevana predslavlja i predslavlja bez pjevanja?

Moj Bisk. ordinarijat mi je naručio 4 komada Misnog priručnika i sad imam ništa (u usporedbi s onim što bi trebalo i kakvi moraju biti misali) lii gotovo ništa. Nisam li za ta 4 mogao imati 1 potpuni? Ni financijske mogućnosti ne dopuštaju nam ovakva eksperimentiranja. Nije li se moglo čekati još pola godine, pa početi s pravim misalom? Kada ćemo ga imati? Što Priručnik duže ostane u upotrebi, to sigurnije će postati dokumentom kulturno-vjerske sramote. Tko bi se usudio štampati bilo kakav misal osim potpunog, bio bi drski prevarant i treba ozbiljno sumnjati u njegovu plemenitu nakanu.

JURIC don Ante najmlađi

OSVRT NA ČLANAK »NAŠA VELIKA POTREBA I ZADATAK«

»Sl. B.« objavila je pod gornjim naslovom članak, koji me je potakao na razmišljanje. Radujući se nastojanju i ideji člankopisca, da se izda jedan tako praktičan molitvenik, slobodan sam u toj stvari iznijeti i nekoje svoje misli.

1. Format i uvez. Najavljeni format, mislim da bi bio veoma nepraktičan. Smatram, da je mnogo zgodniji format »Bogoslužja«, ali dakako, da bi uvez trebao biti bolji. Možda bi bio još najdoličniji format i uvez, kao što ga ima »Novi Zavjet«, štampan u Salzburgu.

2. Prije molitvenog djela, trebalo bi staviti jasnu opasku odprilike ovakova sadržaja: »Navode se mnoge molitve i obrasci, da vjernik prema svojoj uvidavnosti i raspoloženju duše, može izabrati ono što mu bolje odgovara.« — Mislim, da ovakva napomena ne bi bila suvišna. Potpisani je imao prilike više puta slušati pojedine redovnike, kako govore o pobožnosti svoga reda, pa se dobivalo dojam, kao da prava i najveća zapovijed Božja glasi: — Treba moliti kronicu, nositi škapular, obaviti prve petke i sl. Iako je sve spomenuto veoma lijepo, ipak treba poštivati slobodu vjernika u njihovu kontaktu s Bogom, pa im tu slobodu treba i molitvenik zagaran-tirati.

3. Svakako bi na zgodnom mjestu trebalo istaći, da je molitva i slušanje Božje riječi, odnosno čitanje sv. Pisma.

4. S tim u vezi, trebalo bi, da molitvenik sadrži barem koji psalam. Možda 50, u vezi sa pokajanjem kod ispovjedi, a možda i još koji, ako znamo, da je poklonstvena molitva najsavršenija (Ps. 8).

5. Sveta Misa. Mislim, da je najpraktičnije o sv. Misi pisao Parsch. Njegova podjela mise, meni izgleda najljepša: — a) Mi govorimo, a Bog sluša; b) Bog govori, a mi slušamo; c) Mi Bogu dajemo svoje darove; d) Bog naše darove pretvara u Tijelo i Krv svoga Sina; e) Bog nam daje nebeski Kruh.

6. Sv. Pričest. Za pripravu, najviše mi se sviđa opaska: — Traži se priprava: duše, tijela, razuma-srca. Kao zahvalu bilo bi vrijedno navesti opasku iz Parsch-a (barem njezin smisao): — Zahvala se sastoji ne toliko u molitvama, koliko u činima. Život mora biti

najbolja zahvala za božanski Kruh, koji smo primili. Život sa njegovim radom, borbama, bolima i ljubavi. — I druga njegova opaska je vrijedna (govori o agapama): — »Kršćani su okruživali Euharistiju djelima ljubavi prema bližnjemu. Mi ju okružujemo molitvom, ali možemo nešto naučiti i od njih: najbolja priprema i zahvala za misu jest izvršivanje ljubavi prema bližnjemu.«

7. Obzirom na to od novoga molitvenika se očekuje, da jasnije no dosadašnji istakne misao, da smo mi svi kršćani jedna Božja obitelj, kako to tako lijepo ističe postkoncilski molitva vjernih. I uza svoje slabosti mi smo u društvu sa anđelima i svetima u nebu. I smrt tu ne čini toliku promjenu, koliko grijeh (prema Plus-u). Kao akcenat na ovo mislim, da bi najljepše došle izjave i citati malih ljudi — »pučana« — a ne citati genija, kako je to prvobitno zamišljeno. Na ovako lijepe izjave moglo se lako naići u »Glasu Koncila« iz korespondencije mladih. Trebalo se o tome unaprijed voditi računa. Mislim, da bi ti citati »pučana«, lakše istakli veliku istinu, da za Boga nitko nije nevažan, te da svaki krštenik treba dat svoj udio u izgradnji Mističnog Tijela.

8. Sveta ispovjed: Općenito se može zamjeriti dosadašnjim molitvenicima, da olako prelaze u ispitu savjesti preko grijeha propusta. Baš ovi grijesi mogu biti i te koliko strašni, i što je najgore, njihove posljedice ne osjete se odmah nego kasnije, te ne uznemiruju savjest. Donekle isto bi se moglo reći i o grijesima iz neznanja (dakako griješnoga), te također socijalni značaj naših čina. Kao na primjer Iv. Krizostom, optužuje posjetiocyte nepristojnih predstava, da su oni prvotni krivci, jer svojim prisustvom odobravaju i omogućavaju grijehe glumaca. — Koliko toga — a na koji način — trebalo bi reći našim vjernicima o njihovoj odgovornosti, što potpomažu kojekakvu štampu umjesto katoličke, što ni u najboljim župama se ne bojkotiraju zli filmovi i tomu slično.

Ako bi spomenuti molitvenik u prvom redu imao u vidu mlade muževe i mladiće, bilo bi uputno sastaviti i donijeti, ispit savjesti baš za njih, kao što je jednom zgodom »Iz života« bio donio za djevojke.

9. Krv Isusova. Člankopisac navodi različite litanije, koje bi sadržavao molitvenik. Ipak u tom navođenju (koje ne mora biti konačno), nisu spomenute litanije Krvi Isusove. Mislim, da bi baš ovoj pobožnosti trebalo dati odgovarajuće mjesto. Sigurno, sve što je povezano sa osobom Bož. Spasitelja je sveto, ali bez sumnje da je to na posebni način njegova Krv, kao cijena našega spasenja. (Prema mnogom je baš knjiga: A. Piolanti »Il Soprannaturale« — Marietti 1960, koja tako lijepo i uvjerljivo govori o tome: str. 108. sl.)

10. U Marijanskoj pobožnosti mislim da bi trebalo staviti naglasak na njezino Božansko Materinstvo. S time, dakako treba povezati i njezino duhovno materinstvo sviju otkupljenih, a tek onda navesti koji drugi oblik te pobožnosti. Bez sumnje, da se nije uvijek poštivao ovaj redosljed, pa je nastalo toliko titula, koje nekada samo zasjene pravu pobožnost. Da ne duljim, koji put, nažalost, za dva Gospina titula zna se čuti: To su sigurno dvije sestre (Gospa od X i Gospa od Y). Ovako izlazi iz dogmatske nauke, pa bismo to morali poštivati i u praksi, jer dogmatika i pastoral i liturgika mora biti jedna cjelina.

Potpisani je nedavno bio u Zürichu. U svakoj crkvi vidio sam kip Žalosne Gospe. Na jedno sam mjesto još vidio Gospu sa Isusom u naručaju, a tolike titule, kako kod nas, nisam vidio. Ja ne želim nikoga docirati, ali sam dobio dojam, da je pobožnost u tom obliku bliža dogmi i da to ne može prouzrokovati zbrku u shvaćanju vjernika. Daleko od mene, da bih ja i pomislio ukinuti bilo koji titulu, što ga je kršćanska pobožnost dala Gospi, ali mislim, ovo: — Ako je taj molitvenik namijenjen zrelim ljudima na ovo bi trebalo staviti naglasak.

11. Mislim, da bi novi molitvenik trebao svakako istaći, da znak svetoga Križa treba resiti kršćansku kuću. Toliko puta imamo prilike vidjeti u našim kućama toliko svetih slika, a među njima, možda u kakvom kutu, mali križ. I to pomalo dovodi do zbrke u shvaćanju nedovoljno poučenih vjernika. Po mojem mišljenju dobro bi bilo da se za križ otprilike napiše ovako: — Znak našega otkupljenja. Trebao bi biti u svakoj kršćanskoj kući na vidnom mjestu. Treba biti na grobu kršćanina. Dobro bi bilo, kad bi vjernik nosio i sa sobom taj znak, kao na primjer u obliku, kako je svojevremeno savjetovao »Gl. Koncila« — SOS — »Ja sam katolik. U slučaju nesreće pozovite mi svećenika.« — Ako bi bila slika svetoga Križa u molitveniku, dobro bi bilo, da ispod iste bude kratko djelo pokajanja, što sam imao prilike viditi na nekim brošurama: »Raspeti moj Isuse, iz ljubavi prema tebi, kajem se za sve svoje grijeh.«

12. Predviđene su i nekoje pjesme. I to je dobro. Mislim, da bi kod izbora istih, trebalo u prvom redu voditi računa o tome, koliko izražavaju koju dogmatsku istinu. Mi se toliko puta žalimo na neznanje naših vjernika, pogotovo prema Pres. Euharistiji, a imamo tako lijepu pjesmu, koja sadrži u sebi čitavu nauku o ovom Sakramentu. To je: »Lauda Sion«. Nažalost se ta pjesma u tolikim crkvama pjeva samo jednom godišnje, pa nije ni čudo, da vjernici tada ne znaju, što sve ona sadržava. Isto bi se moglo reći i o »Veni Creator«. A nisu to jedine tako dragocjene pjesme za vjersku pouku, a ni jedine zaboravljene. Nasuprot ovomu znamo, da koji put »pjeva čitava crkva«, a ili pjeva herezu, ili »ne zna što pjeva«.

Z a k l j u č a k :

Potaknut spomenutim člankom iznio sam svoje mišljenje u nadi, da će pomoći sastavljaču spomenutoga molitvenika. Smatrao sam to svojom dužnošću, jer mislim, da je novi molitvenik, naša zajednička potreba, pa da traži i zajedničku suradnju.

Don ANTE SKRAČIĆ

Pretplata za »Službu Božju« u g. 1967. iznosi 20 N. Din.

Molimo pretplatnike da pretplatu što prije pošalju.

Zatezanje s pretplatom ometa redovito izlaženje lista.